

Posudek vedoucí bakalářské práce

Katedra: Religionistiky
Akademický rok: 2017/2018
Název tématu: Předsudky vůči muslimům
Autor: Klára Voralová

Předložená práce se zabývá analýzou předsudků vůči muslimům, která je založena na vybrané beletristické literatuře. Autorka v první části představuje, co je to předsudek v pojetí vybraných psychologů a následně jej porovnává se stereotypy. Následně vybírá čtyři nejrozšířenější předsudky, které jsou adresovány islámu, a jež krátce popisuje a následně ukazuje na jejich výskyt a analýzu ve vybraných románech.

Bakalářská práce Kláry Voralové je na dobré úrovni a splňuje všechna kritéria závěrečné práce. Oceňuji především teoretickou část, ve které se autorka neomezila pouze na popisy definic předsudků z děl různých autorů, ale pokusila se také nastínit problém s předloženými definicemi, a to ve světle srovnání předsudku a stereotypu. Ukazuje, že v pojetí autorů, mají oba fenomény stejné vlastnosti, přestože se v jejich popisech jedná o rozdílné jevy, a následně si klade otázku čím se tedy vlastně předsudek a stereotyp odlišují (s. 17).

Za slabinu práce považuji nepropojení jednotlivých kapitol, které je patrné již od úvodu. Zatímco úvod považuji za pěkně napsaný, ve kterém nechybí ani cíl práce, ani přehled dosavadního výzkumu k tématu, závěr úvodu se čtenáři jeví jako neuzavřený. Taktéž jinak zajímavá teoretická část neobsahuje sdělení, jak se závěry této části práce bude autorka dále nakládat. Kapitola *Předsudky v současnosti* pak trpí tím samym nedostatkem, ačkoli tuto kapitolu považuji za zdařilou a v kontextu práce i svižnou. Čtenáři však není jasné, na jakém základě autorka vybrala tyto čtyři konkrétní stereotypy vztahující se k islámu? Opatrnější postup v popisu bych dále navrhovala v kapitole 3.1 *Islám je pro Evropu cizí a myšlenkově neslučitelný* (s. 18-20), kde se autorka pohybuje v popisu na dvou rovinách – první je přístup sekulární Evropy k otázce islámu a druhou je jeden z přístupů mezináboženského dialogu reprezentovaný H. Küngem a Janem Pavlem II. Autorka mezi těmito dvěma popisy lehce proplová, aniž by si byla vědoma jejich rozdílných perspektiv. Dále je uvedeno, že *co se týče srovnání tolerantnosti islámu a křesťanství, pak na základě historických událostí, ale i islámských textů můžeme říct, že až do dob křížových výprav vyhrává v míře tolerantnosti jednoznačně islám* (s. 21). Nedomnívám se, že je úkolem religionistiky pokládat si, ba co více, rozhodovat otázku o tom, které náboženství je, v té které době, tolerantnější. Příště bych doporučila se těchto tvrzení vyvarovat.

Poslední část práce je věnována čtyřem vybraným beletristickým titulům a jejich analýze. Za nejpovedeněji analyzovanou knihu považuji *Bez dcerky neodejdu*, kde autorka zdařile ukazuje na strukturu popisů islámu – např. že na základně jednoho specifického výkladu jedné sůry jsou připisovány vlastnosti islámu jako celku (s. 26), či že nábožensky horliví muslimové jsou nekultivovaní, a ti méně nábožensky horliví jsou pak kultivovanější, čistotnější apod. (s. 27). Analýza dalších titulů má pak poněkud sestupnou tendenci. Výtku bych měla i k použití termínu *pasdár* (s. 30). Autorka má zřejmě na mysli *Pásdárán* (*Sepáh-e pásdárán-e enqeláb-e eslámí* nebo-li Armáda strážců islámské revoluce). Domnívám se, že toto dosud působící militární uskupení by si zasloužilo vysvětlení do poznámky pod čarou. Ačkoli je v širokém

západním povědomí zapsáno jako nesmlouvavý strážce správného zahalení žen i mužů, jejich úloha v iránském režimu je značně širší.

Jednotlivé kapitoly obsahují krátká shrnutí a celkovému shrnutí je pak věnována samostatná kapitola. Domnívám se, že právě tato kapitola mohla být rozsáhlejší a předchozí stránky mohly být vytěženy více. Stejný názor pak mám i na Závěr, který je oproti úvodu skoupý na slovo, přestože autorka v práci ukázala, že k tématu má co říci.

Z hlediska formální úpravy práce bych doporučovala pracovat s větší opatrností s bibliografií. ISBN se uvádí až do souhrnu literatury v závěru, nikoli do těla textu. Když už se však autorka rozhodla pro tento postup, pak by měl být důsledně dodržován všude. Dále chybí na mnoha místech tečky v odkazech. Za mnohem závažnější však považuji, že na s. 13 v poznámce pod čarou č. 22 chybí odkaz na číslo stránky uvedené parafráze. Na téže straně jsou v textu hned vedle sebe dva odkazy na poznámku pod čarou – takto se s odkazy v odborném textu nepracuje.

Jazyková úroveň textu je ucházející, bez gramatických chyb. Autorce bych doporučila, aby se v příštím odborném textu vyvarovala hovorových výrazů jako např. *co se týče* apod.

Vzhledem k výše zmíněnému práci hodnotím **stupněm C**, tedy ji velmi dobře a **doporučuji ji k obhajobě**.

Zuzana Černá, Ph.D.

V Pardubicích, 16.8.2018